

การส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกไปเลือกตั้งของประชาชน

กรุงเทพมหานคร*

POLITICAL PARTICIPATION PROMOTION OF THE OFFICE OF THE ELECTION COMMISSION AFFECTING THE EXERCISE OF THE RIGHT TO VOTE OF THE PEOPLE IN BANGKOK METROPOLIS

พระครูศรีปริยัตยาภิณห์ (นพพล เขมนว)

Prakrusipariyatiyapimol (Noppok Khemanavo)

วัดราชบูรณะ พระอารามหลวง จังหวัดชุมพร

Wat Ratchaburana royal monastery, Chumphon Province

Corresponding Author E-mail: Somsak1952@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. สภาพการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ 3. รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามหลักสัปปุริสธรรม เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 17 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน พบว่า ประชาชนตระหนักก่อนที่จะตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งว่าการเป็นนักการเมืองจะต้องเป็นผู้ที่มีความเสียสละ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 2. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3. รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการ

*Received August 25, 2023; Revised September 5, 2023; Accepted September 6, 2023

เลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามหลักสัปปุริสธรรม การมีเสรีภาพของสื่อทำให้การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชน ออกนอกกรอบมากขึ้นโดยเฉพาะการศึกษาที่ผ่านโซเชียลมีเดีย อันเป็นสื่อที่มีความทันสมัยและรวดเร็วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ: การรับรู้ข่าวสาร; สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง; การใช้สิทธิเลือกตั้ง

Abstract

The objectives of this research article were as follows: 1. To study the conditions of people exercising their voting rights to elect members of the House of Representatives. 2. To study factors affecting their perception of political news from the Office of the Election Commission that affected the exercise of their voting rights to elect members of the House of Representatives and 3. To propose a model for promoting awareness of political news from the Office of the Election Commission that affected the exercise of voting rights in the election of members of the House of Representatives, conducted by mixed research methods. In the quantitative research, data were collected from 400 samples from people in the Bangkok Metropolis. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. In the qualitative research, data were collected by in-depth interviews with 17 key informants, and the data were analysed using content descriptive interpretation.

The results of the research were found as follows: 1. Conditions of people exercising their voting rights to elect members of the House of Representatives was found that people were aware before deciding to run for election that being a politician must be someone who sacrifices and hold the common interest as the base 2. Factors that affected the perception of political news from the Office of the Election Commission, which affected the exercise of voting rights to elect members of the House of Representatives, were at a moderate level overall. 3. The format for promoting awareness of political news from the Office of the Election Commission that affected the exercise of voting rights in the election of members of the House of Representatives, according to Sappurisdhamma, was to let people's freedom

of the media that increased people's awareness of political news in broader senses especially receiving news from social media that were modern and prompt that could be applied in daily life

Keywords: Perception of Political News; Exercising the Right to Vote; Population

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญตามระบอบประชาธิปไตยและนับว่าเป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่สำคัญอย่างมากหากประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงในขณะเดียวกัน หากประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำสังคมนั้นย่อมมีระดับประชาธิปไตยต่ำ (ณรงค์ พิ้งพานิช และคณะ, 2562) เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตย กล่าวคือประชาชนมีสิทธิและมีอำนาจอันชอบธรรมในการปกครองตนเอง โดยอาศัยวิธีการการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยวิธีการเหล่านั้น รวมไปถึงสิทธิขั้นพื้นฐานการออกเสียงเลือกตั้งหรือเลือกผู้แทนราษฎรที่มีส่วนในการนำเสนอ หรือกำหนดนโยบาย และการดำเนินนโยบายด้านการบริหารโดยนโยบายต่าง ๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการเลือกตั้งถือเป็นหน้าที่ของประชาชนไทยทุกคนที่มีอายุครบ 18 ปี บริบูรณ์เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ การออกเสียงเลือกตั้งตามแบบประชาธิปไตยนั้นเป็นการเลือกตั้งอย่างเสรี เปิดกว้างในการตัดสินใจไม่มีการบังคับ ชี้นำ หรือข่มขู่ให้เลือก โดยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามมาตรา 31 (ชวนะ ทองนุ่น, 2565) บุคคลผู้มีคุณสมบัติ ได้แก่ 1. มีสัญชาติไทยแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี 2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีในวันเลือกตั้ง 3. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง ปัจจุบันอัตราการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทยพบว่าประชาชนร้อยละ 74.5 ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนได้มีส่วนร่วม

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติไว้ใน หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 78 กำหนดให้รัฐส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชน ดังนี้ 1. มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ และการจัดบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น 3. ส่วนร่วมในการ

ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ รวมตลอดทั้งการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน มาตรา 133(3) มาตรา 236 และมาตรา 256(1) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ให้อำนาจแก่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ 1. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 10,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยหรือหมวด 5 หน้าที่รัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย 2. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 20,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาพร้อมด้วยหลักฐานพอสมควรเพื่อกล่าวหาว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง 3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

การจัดการเลือกตั้งที่ประชาชนมีส่วนร่วม เสริมสร้างความรู้และสร้างจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยเพื่อการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรม โดยการจัดโครงการ 1. โครงการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับบทบาทพลเมือง 2. โครงการสร้างจิตสำนึกพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย 3. โครงการสร้างจิตสำนึกในการยับยั้ง ตระหนักรู้เรื่องภัยของการซื้อสิทธิขายเสียง และการทุจริตการเลือกตั้ง และส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยโครงการส่งเสริมการติดตามนโยบาย ของพรรคการเมือง โดยประชาชน จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีสิทธิประโยชน์การคุ้มครองและการเยียวยาประชาชนที่เข้ามาสนับสนุนการเลือกตั้ง เพื่อลดปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ประชาชนจำนวนมากที่ไม่ใช้อำนาจสิทธิของตนเองที่พึงกระทำในทางการเมือง ขาดความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระบอบประชาธิปไตย คือการขาดการศึกษา ขาดความเข้าใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานการสร้างระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงว่าควรจะทำหน้าที่ของตนอย่างไรในการพัฒนาประเทศชาติ การมีส่วนร่วมจะเกิดประโยชน์อย่างไร การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการทางการเมืองและมีความจำเป็นสำหรับทุกระบบการเมืองโดยเฉพาะในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีหลักการของประชาธิปไตยที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน การปกครองประเทศเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ประเทศใดที่ประชาชนในสังคมมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตย แต่ในทางตรงกัน

ข้ามประเทศใดประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำย่อมแสดงว่าประเทศนั้นระดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศต่ำ (สุรน ทองเล็ก, 2563)

ทั้งนี้การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครครั้งแรกในรอบ 9 ปี นับตั้งแต่การเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ พ.ศ. 2556 และล่าช้าออกไปเพราะรัฐประหาร พ.ศ. 2557 โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก่อนการเลือกตั้ง คือ พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง ซึ่งมาจากการแต่งตั้งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เนื่องจากมีการออกประกาศฉบับที่ 85 สั่งระงับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว และต่อมา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงออกคำสั่งตามมาตรา 44 ในวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 พร้อมกับการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร โดยในช่วงการเลือกตั้งขณะนั้น พบว่า มีการแข่งขันกันสูงทั้งในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ดังเห็นได้ว่า ผู้สมัครหลายรายต่างมีประสบการณ์การทำงานทางการเมืองในระดับชาติ หรือเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ เข้าลงสมัครรับเลือกตั้ง รวมทั้งยังได้รับอิทธิพลจากการเมืองระดับชาติผ่านพรรคการเมืองที่มีบทบาทสนับสนุนผู้สมัครตัวแทนของพรรคโดยตรงและโดยอ้อม (สุณีชญาน ฉัตรบุรานนทชัย, 2565)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางการให้ข้อมูลข่าวสารและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มีประสิทธิภาพออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และเสริมสร้างความรู้และสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยเพื่อการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรมมากขึ้นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร ตามหลักสัปปริสธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Methods Research) ระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านทั้ง 6 เขต ที่ ประกอบด้วย เขตวังทองหลาง เขตบางคอแหลม เขตบางซื่อ เขตบางกะปิ เขตคลองจั่น และเขตภาษีเจริญ (ประกาศผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้ง กรุงเทพมหานคร 2562) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากประชาชนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านทั้ง 6 เขต จำนวน 897,648 คน ด้วยการคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1967) จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 17 รูปหรือคน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 5 คน กลุ่มผู้บริหารพรรคการเมือง จำนวน 5 คน กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 4 คน และกลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 3 คน ส่วนสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) จำนวนทั้งสิ้น 12 รูป/คน ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กลุ่มผู้บริหารพรรคการเมือง กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และกลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) มีสาระสำคัญของการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 บทบาทที่ดีของสื่อมวลชนตามหลักสัปปริสธรรม 7

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด โดยขอให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา ที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที ค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างก็จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างคู่เฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. สภาพการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.64) รองลงมา ด้านนโยบายพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.74), รองลงมา และด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.70) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยรวม

(n= 400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร	3.76	0.59	มาก	3
2. ด้านนโยบายพรรคการเมือง	3.81	0.64	มาก	1
3. ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	3.80	0.74	มาก	2
โดยภาพรวม	3.67	0.70	มาก	

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านเสรีภาพของสื่อ ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.79), ด้านการกล่อมเกลางทางการเมือง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.75), และด้านอุดมการณ์ แบบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.29$, S.D.=0.78)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร

(n= 400)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประชาชนไทย ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านเสรีภาพของสื่อ	3.46	0.79	ปานกลาง	1
2. ด้านการกล่อมเกลாதทางการเมือง	3.37	0.75	ปานกลาง	2
3. ด้านอุดมการณ์ แบบประชาธิปไตย	3.29	0.87	ปานกลาง	3
โดยภาพรวม	3.37	0.74	ปานกลาง	

3. รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามหลักสัปปุริสธรรม กรุงเทพมหานคร การรู้จักเหตุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย การรู้จักชุมชน ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=0.64), การรู้จักบุคคล ($\bar{X} = 3.91$, S.D.=0.66), การรู้จักกาล ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.60), การรู้ประมาณ ($\bar{X} = 3.69$, S.D.= 0.72), การรู้จักตน ($\bar{X} = 3.58$, S.D.= 0.70), การรู้จักเหตุ ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.71) และการรู้จักผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.= 0.81)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์หลักธรรมที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร ตามหลักสัปปุริสธรรม โดยรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับประชาชนไทย ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การรู้จักเหตุ	3.51	0.8	มาก	1
2. การรู้จักผล	3.06	0.84	ปานกลาง	2
3. การรู้จักตน	3.04	0.88	ปานกลาง	3
4. การรู้จักประมาณ	3.02	0.91	ปานกลาง	4
5. การรู้จักกาล	3.01	0.84	ปานกลาง	5
6. การรู้จักชุมชน	2.88	0.91	ปานกลาง	8
7. การรู้จักบุคคล	2.91	0.90	ปานกลาง	7
โดยภาพรวม	3.02	0.76	ปานกลาง	

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร ($\bar{X} = 3.81$, S.D.=0.64) รองลงมา ด้านนโยบายพรรคการเมือง ($\bar{X} = 3.80$, S.D.=0.74) และด้านที่น้อยที่สุด ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{X} = 3.67$, S.D.=0.70) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทน ทองเล็ก (2562) เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 พบว่า สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนจังหวัดสระแก้ว จากผลที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งลดลงจากครั้งที่แล้ว เนื่องจากประชากรจากหลากหลายพื้นที่มาอาศัย จากปัญหาสังคมที่เป็นจังหวัดชายแดน ปัญหาการไปใช้สิทธิที่ลดลงจากครั้งที่ผ่านมานักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชน เพราะเป็นการผูกขาดทางการเมือง จากกระแสการประท้วงและเรียกร้องทางการเมือง การบริหารบ้านเมืองของนักการเมือง ที่ไม่ได้ส่งผลต่อเศรษฐกิจและความเจริญของจังหวัดทำให้การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีผลลดลงและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติพันธ์ อินทโชติได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ มี 6 ด้านด้วยกันดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เพื่อสนับสนุนให้พรรคการเมืองมีการขับเคลื่อนเกิดความเข้มแข็ง 2. การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งพรรคการเมือง การเป็นสมาชิกทำให้การการจัดตั้งพรรคการเมืองสำเร็จ 3. การมีส่วนร่วมในการออกข้อบังคับพรรคและนโยบายของพรรคการเมือง ทำให้นโยบายสอดคล้องกับความต้องการของสาธารณะชน 4. การมีส่วนร่วมสนับสนุนพรรคให้ได้รับการเลือกตั้งให้พรรคเข้าบริหารประเทศ การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงให้กับพรรคของตนเอง 5. การมีส่วนร่วมเสนอตัวเป็นผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเข้าไปทำหน้าที่ เป็นผู้เลือกผู้ที่จะไปดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี 6. การมีส่วนร่วมบริจาคเงินบำรุงพรรคการเมืองส่วนหนึ่งได้มาจากสมาชิกพรรคการเมืองทำให้พรรคเกิดความเข้มแข็ง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญาณัฐ อบอุ่น (2564) เรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง เป็นกิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมทางการเมือง เป็นต้นว่าการติดตามข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงการเลือกตั้ง

การสนทนาเรื่องการเมือง การเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองและกลุ่มทางการเมือง การติดต่อกับนักการเมือง การชุมนุมทางการเมือง และการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง การออกไปเลือกตั้งเพราะต้องการเลือกคนดีเลือกพรรคดี เข้าไปปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติ และต้องการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของส่วนรวม ตลอดจนอยากให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และเที่ยงธรรม มีความเสมอภาคที่เท่ากันและผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมีสิทธิเท่าเทียมกัน

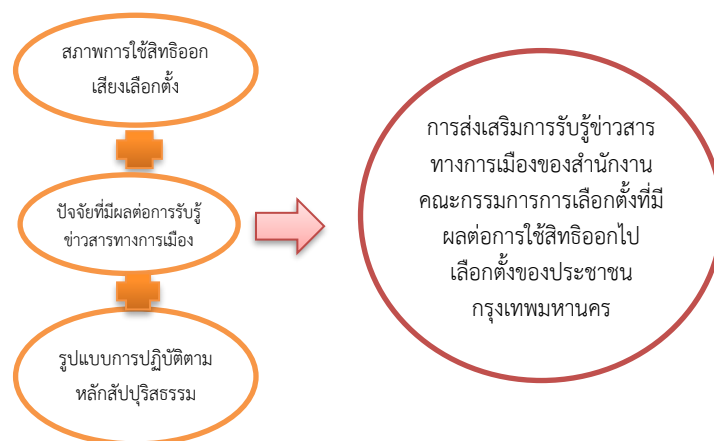
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเสรีภาพของสื่อ ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.79) ด้านการกล่อมเกลางานทางการเมือง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.75) และด้านอุดมการณ์แบบประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเลอภพ ไสรัตน์ และสมาน งามสนิท (2554) เรื่อง บทบาทสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย พบว่า บทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แสดงความชัดเจนใน 3 บทบาท คือ 1. บทบาทการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 2. บทบาทการเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง และ 3. บทบาทการเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมือง เพียงแต่ว่าความสมบูรณ์ของแต่ละบทบาทนั้น จะขึ้นอยู่กับแต่ละยุคสมัยของการเมือง ซึ่งมีที่มาของอำนาจทางการเมืองแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการมาจากการปฏิวัติ รัฐประหาร มาจากการมีฐานอำนาจทางการเมืองทหารหนุนหลัง ที่มีความผันผวนมากในอดีต หรือแม้แต่ในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่อำนาจบริหารจะมาจากการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ แต่สื่อก็ยังประสบปัญหาการแสดงบทบาท เพราะยังมีปัจจัยอื่น ๆ เข้าไปกระทบจนทำให้แต่ละบทบาทแสดงได้ไม่สมบูรณ์ อย่างเช่นแนวทางขององค์กรสื่อสารมวลชนมุ่งเน้นผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ หรือการเกิดสื่อใหม่ที่หลากหลาย จากเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยทำให้ไม่สามารถที่จะควบคุมได้ด้วยกลไกที่มีสำหรับแนวทางพัฒนาสื่อมวลชนในด้านบทบาททางการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น แยกออกตามบทบาทในแต่ละด้าน คือ 1. บทบาทการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยแนวทางในการพัฒนา คือ การพัฒนาเนื้อหาข้อมูล ข่าวสาร ที่ 2. บทบาทการเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง

ทิศทางการพัฒนาของสื่อมวลชนคือ การชี้แนะ วิพากษ์ ที่มีข้อมูลที่มาจากความถูกต้อง เป็นจริง และการตัดสินใจโดยเหตุผล ที่มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และ 3. บทบาทการ เป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมือง ในกรณีนี้ สื่อมวลชนต้องพัฒนาให้เกิดความ พร้อมของพื้นที่ดังองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ให้คู่ขัดแย้งทางการเมืองใช้พื้นที่อย่างเท่าเทียม ในประเด็นเดียวกัน และทำให้กลุ่มการเมืองอื่นที่ไม่ได้ขัดแย้ง หรือภาคประชาสังคม นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมใช้พื้นที่ในประเด็นที่ขัดแย้ง

3. รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า รูปแบบการส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสำนักงานคณะกรรมการการ เลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า การเลือกตั้งเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่ต้อง ปฏิบัติ ประชาชนรู้สาเหตุทางเศรษฐกิจทำให้ไปร่วมในการเลือกตั้งทั่วไป และสื่อมวลชนทำ ให้ประชาชนไปร่วมในการเลือกตั้งทั่วไป ประชาชนได้รู้จักนักการเมืองที่จะไปเลือกตั้งมาก ขึ้น เฉพาะกลุ่มที่ติดตามสื่อ เพราะการเสพยาการเมืองมากเกินไปทำให้เกิดความเครียด ขณะเดียวกันก็สื่อมวลชนทำให้ประชาชนเลือกตัวนักการเมืองที่มีผลงานชัดเจน และเป็น ที่ประจักษ์ต่อสังคม และสื่อมวลชนทำให้ประชาชนรู้สาเหตุพัฒนาเพื่อการเลือกตั้งเพื่อหา ผู้แทนในการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล สื่อมวลชนทำให้ประชาชนไปร่วมในการ เลือกตั้งเพื่อให้การปกครองเป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย จะเห็นว่าในปัจจุบันสื่อมุ่ง ในทางพาณิชย์และเพื่อนักการเมืองบางกลุ่มก่อนมากกว่าเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งนัก สื่อมวลชนจะต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองว่าสื่อสารอะไรไปยังประชาชนและสังคม มี เป้าหมายเพื่ออะไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรมต วรรณบวร (2561) เรื่อง ความเป็น พลเมืองเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การบูรณาการ หลักธรรม แนวคิดและทฤษฎีสำหรับความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตยโดย การยึดมั่นในหลักพุทธธรรม คือ หลักสัปปุริสธรรม 7 ข้อ พบว่า 1. การเป็นผู้รู้จักหน้าที่ พบว่า ได้มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีการยึดถือคำสั่งสอนของศาสนามีการสำนึกใน หน้าที่ที่รับผิดชอบ 2. การเป็นผู้รู้จักเป้าหมาย พบว่า ได้มีการคำนึงถึงประโยชน์ของ ส่วนรวม มีเป้าหมายในทางความดีงาม 3. การเป็นบุคคลที่รู้จักว่าตนเป็นใคร พบว่า มีการ พัฒนาศักยภาพของตนเอง ให้มีการเปลี่ยนแปลงตามสังคม 4. การรู้จักความพอดี พบว่า มี การรู้จักถึงความพอเหมาะในการดำเนินชีวิต 5. การรู้จักกาลเวลาอันเหมาะสม พบว่า ใช้ ดุลยพินิจในการใช้เวลาให้เหมาะสม ระหว่างประชาธิปไตยกับพุทธศาสนา 6. การรู้จัก ระเบียบในสังคม พบว่า ได้ปฏิบัติตามเหมาะสม รู้จักและเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของ 7. การรู้จักอุปนิสัยใจคอของผู้อื่น พบว่า มีการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และในงานวิจัย ของพระมหานรินทร์ สุรบุญโญ (2564) เรื่อง การประยุกต์หลักพุทธจริยธรรมเพื่อพัฒนา

จริยธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า การประยุกต์หลักพุทธจริยธรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดชัยภูมิตามหลักสัปปริสธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ปุคคัลญุตตา รู้จักบุคคล โดยการจงรักภักดี รู้คุณค่าของสถาบันหลัก 2. อัมมัญญุตตา รู้จักเหตุ ปฏิบัติตามหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคคลากรปฏิบัติตามกฎระเบียบ 3. อัตถัญญุตตา รู้จักผล วางนโยบาย กำหนดเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง 4. ปริสัญญุตตา รู้จักชุมชน มีจิตสาธารณะประโยชน์ มุ่งมั่นจริงจัง 5) กาลัญญุตตา รู้จักกาล แก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ 6. อัตตัญญุตตา รู้จักตน ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และ 7. มัตตัญญุตตา รู้จักประมาณ โดยการใช้ชีวิตพอเพียง และยังสอดคล้องกับพระชินทรสุจิตโต (2564) เรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยพบว่า 1. สภาพทั่วไปของการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะต้องอาศัยความจริงตัวสารเป็นความจริง มีทักษะในการสื่อสาร มีทัศนคติที่ดีถูกต้อง ไม่มีอคติและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างจริงจัง เนื้อหาของสารที่ส่งออกไปจะต้องสื่อความหมายตรงประเด็นและชัดเจน จะต้องเป็นความจริงเป็นข้อเท็จจริง มีประโยชน์สื่อทางโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น ส่งผ่านทาง Facebook Line เป็นต้น จะต้องมีส่วนร่วมรับรู้ความรู้ตัว และมีทัศนคติการรับรู้ แนวคิดที่ดี และมีเหตุผลในการวิเคราะห์ผู้รับสารว่าสิ่งไหนตรง สิ่งไหนแย้ง สิ่งไหนขัดต่อหลักพื้นฐานความเป็นจริง และจะต้องมีการพิจารณาโดยใช้การ คิด วิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลที่แท้จริงและถูกต้องชัดเจน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า การส่งเสริมการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีผลต่อการใช้สิทธิออกไปเลือกตั้งของประชาชนกรุงเทพมหานคร นั้น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่มากและหลากหลายเกินไป สถาบันทางการเมือง สังคม ทำหน้าที่กล่อมเกลตามบทบาทของแต่ละสถาบัน สถาบันครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ทำให้เห็น ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง มีกติกาในการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ทุกคนทำหน้าที่ของตนเอง สถาบันการศึกษา ครู มีหน้าที่อบรม จัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัยและมีส่วนร่วม จิตใจที่โอบอ้อมอารีย์ ยอมรับความเป็นจริง ยอมรับความแตกต่าง สถาบันศาสนา นำคำสอน การยกตัวอย่างให้เป็นไปตามสังคมที่เยาวชนสามารถนึกภาพออก บอกเล่าได้ ถ่ายทอดเป็น สื่อมวลชน พร้อมทั้งส่งเสริมและสร้างนิสัยและบุคลิกภาพที่ดีของเยาวชน เป็นการปลูกฝังเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีงาม

หลักสัปปริสธรรม ที่บ่งบอกถึงความรับผิดชอบของประชาชน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จะต้องมีความรู้สาเหตุของการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การแสดงออกทางการเมือง ในการเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพต่าง ๆ อุดมการณ์เป็นค่านิยม ทศนคติ ความดีงามหรือสิ่งอันควรปฏิบัติ ทำให้เกิดกระบวนการควบคุมทางสังคมขึ้นเพื่อให้มีพฤติกรรมทางการเมืองไปตามอุดมการณ์ของประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้งโดยเสรีและการแสดงมติมหาชน โดยการมีอุดมการณ์ที่เป็นความเชื่อ ประชาชนจะต้องคิดอย่างมีเหตุผล พิจารณารอบคอบ ครีธาในระบอบประชาธิปไตย เคารพในผู้ที่มีคุณสมบัติ ทำหน้าที่เพื่อประชาชน แก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ให้ประชาชนยึดมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีนโยบายเกี่ยวเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบัน
2. ควรมีนโยบายที่สอดคล้องกับความเป็นประชาธิปไตยเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญประชาธิปไตยที่แท้จริง
3. ควรมีนโยบายนำหลักสัปปริสธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ในการปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองตระหนักถึงการปกครองที่ดี

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดกิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม

2. จัดกิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญประชาธิปไตยที่แท้จริง

3. จัดกิจกรรมเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสัจพริยธรรมในพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับชุมชนและจังหวัด
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยอันนำไปสู่ประชาธิปไตยที่แท้จริง
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับ หลักสัจพริยธรรมกับภาวะผู้นำทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- ชวนะ ทองนุ่น. (2565). สิทธิหรือหน้าที่เลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(1), 341-356.
- ณรงค์ พึ่งพานิช และคณะ. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 5(1). 170-183.
- นิติพันธ์ อินทโชติ. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไทย ในจังหวัดชัยภูมิ (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปรมต วรรณบวร. (2561). ความเป็นพลเมืองเพื่อการส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่น (ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระชินกร สุจิตโต. (2564). การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการสื่อสารทางการเมืองสำหรับประชาชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหานรินทร์ สุรปถโญ. (2564). การประยุกต์หลักพุทธจริยธรรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมทางการเมืองของผู้นำทางการเมืองในจังหวัดชัยภูมิ (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุชนิพนธ์ิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- เลอภพ โสรัตน์ และสมาน งามสนิท. (2554). บทบาทสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 5(3), 117-129.
- สุกัญญาณัฐ ออสิน. (2564). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง (ดุชนินพนธ์ปรัชญาดุชนินพนธ์ิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุณิษฐานัน ฉัตรบุรานนทชัย. (2565). ความคิดเห็นของประชาชนในกรุงเทพมหานครต่อการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565. วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 5(4), 109-120.
- สุทน ทองเล็ก. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 (ดุชนินพนธ์ปรัชญาดุชนินพนธ์ิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.